

Sygn. akt IV KO 38/21

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie E. Z. oskarżonej o czyn z art. 212 § 1 k.k.
po rozpoznaniu wniosku Sądu Rejonowego w M.
z dnia 22 marca 2021 r., sygn. akt IX K (...)
w przedmiocie przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na
dobro wymiaru sprawiedliwości
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił

**nie uwzględnić wniosku o przekazanie sprawy E. Z. do
rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu – wobec braku
podstaw do takiego rozstrzygnięcia.**

UZASADNIENIE

Wniosek Sądu Rejonowego w G. o przekazanie sprawy E. Z. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości - należało uznać za bezzasadny. Wywody przytoczone na jego poparcie w dość oszczędnej części motywacyjnej, wcale nie przekonują, że w przedmiotowej sprawie występują przesłanki uzasadniające zmianę właściwości miejscowej wynikającej z normowania ustawowego, a zwłaszcza, że w niniejszej sprawie występują wątpliwości co do możliwości prawidłowego jej rozpoznania przez sąd dotychczas właściwy.

Sąd występujący z wnioskiem o zmianę właściwości na podstawie art. 37 k.p.k. nie wykazał przy tym, że sam nie jest w stanie – bez szkody dla interesu

wymiaru sprawiedliwości – wykonać prawidłowo tego zadania, jakim jest obiektywne i bezstronne przeprowadzenie procesu w tej sprawie. W szczególności teza o niezdolności do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny, nie tylko nie została niczym poparta, ale wręcz podważa ją kolejne stwierdzenie zamieszczone w części motywacyjnej postanowienia, z którego wynika, że również Sąd występujący z wnioskiem uznaje wywody oskarżonej, będące inspiracją inicjatywy w zakresie przekazania sprawy, za czysto teoretyczne i bezpodstawne.

Nie przekonuje też korespondencja oskarżonej, kierowana do jednego z posłów na Sejm RP, w której wyrażono negatywne oceny pod adresem funkcjonowania organów prokuratury w G. oraz kilku miejscowych adwokatów. W odniesieniu do Sądu Rejonowego w G. ogranicza się ona zresztą jedynie do niezadowolenia z przydzielenia kolejnej sprawy oskarżonej do referatu sędzi, która wcześniej wyraziła ocenę prawną sytuacji zaistniałej w innej sprawie E. Z.. Tymczasem, tę sytuację rozwiązało postanowienie z dnia 22 grudnia 2020 r. o wyłączeniu sędzi A. W..

Żadna zatem z okoliczności występujących w przedmiotowej sprawie – sama z siebie ani w połączeniu z pozostałymi – nie daje jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że rozpoznanie tej sprawy przez sąd miejscowo właściwy mogłoby zagrażać dobru wymiaru sprawiedliwości, a ewentualne sytuacje kolizyjne można rozwiązać przy pomocy instytucji przewidzianej w art. 41 k.p.k., jak to już miało miejsce.

Zmiana właściwości miejscowej przewidziana w art. 37 k.p.k., jest instytucją o charakterze nadzwyczajnym i ramy jej stosowania nie podlegają wykładni rozszerzającej. Dotyczy to zwłaszcza podstawowej przesłanki, jaką jest pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości, które determinuje przeniesienie sprawy, gdy cały sąd jest niewłaściwy do orzekania w myśl zasady *nemo iudex re sua*, a także wtedy, gdy zachodzą obawy o bezstronność sądu właściwego. Sąd występujący z wnioskiem nawet nie podjął próby wykazania, że w realiach tej sprawy doszło do spełnienia tego podstawowego warunku. Nie przedstawiono w istocie żadnego argumentu przemawiającego za zastosowaniem instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k. Sama intuicja i subiektywne przekonanie strony procesowej, nie są w tym

względnie wystarczające, bo ustawa wyraźnie przyznaje uprawnienie w tym zakresie jedynie sądowi właściwemu do rozpoznania sprawy; jego też ocenie pozostawia inicjatywę, która ma odwoływać się do dobra wymiaru sprawiedliwości, a nie do subiektywnych wyobrażeń uczestników czynności procesowych.

Jak podkreślono w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2018 r. IV KO 22/18, przeniesienie prawa dokonywania wiążącej oceny w tej materii poza sąd *„prowadziłoby (...) bowiem w konsekwencji do stworzenia swego rodzaju pozaustawowego sposobu sterowania przez strony właściwością miejscową sądów”*.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.